

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 234/05-63

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť J. D., bytom D., zastúpeného advokátom JUDr. O. P., P., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 717/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 717/99 porušil základné právo J. D. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 717/99 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. J. D. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. D. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 340 Sk (slovom deväť tisíc tristoštyridsať slovenských korún), ktorú je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. O. P., P., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 26. októbra 2005 č. k. I. ÚS 234/05-26 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 717/99.

1. Z predloženej sťažnosti vyplýva, že žaloba sťažovateľa o ochranu vlastníctva a o náhradu škody proti J. T. (ďalej len „odporca v 1. rade“), M. T. (ďalej len „odporkyňa v 2. rade“) a D. T. (ďalej len „odporca v 3. rade; spolu ďalej len „odporcovia“), všetci bytom D., bola na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Nc 82/99 z 19. marca 1999 prikázaná z Okresného súdu Žilina na prejednanie a rozhodnutie okresnému súdu. Spis bol predložený okresnému súdu 13. mája 1999. Vec do predloženia sťažnosti ústavnému súdu nebola okresným súdom právoplatne skončená.

Sťažovateľ vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd vydal nález:

„Okresný súd v Čadci v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 717/99 porušil právo J. D., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Okresnému súdu v Čadci v konaní sp. zn. 8 C 717/99 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

J. D. priznáva primerané finančné zadosťučinenie (...) tak, že 100.000,- Sk vyplatí J. D. (...) Okresný súd v Čadci do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

J. D. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 9.340,- Sk (...) právnemu zástupcovi, advokátovi JUDr. O. P., P., do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predsedníčka JUDr. A. P. listom sp. zn. Spr. 13/04-ÚS z 27. októbra 2004, listom sp. zn. Spr 1239/05 z 8. novembra 2005 a jeho doplnením sp. zn. Spr. 1499/05 zo 7. decembra 2005 a právny zástupca sťažovateľa listom z 28. februára 2006.

2. 1. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 27. októbra 2004 uviedla prehľad procesných úkonov v predmetnom konaní a uviedla nasledovné:

„(...) Mám za to, že sa jedná o zložitý právny spor z hľadiska predmetu konania či už po skutkovej ako aj právnej stránke. Svedčí o tom aj skutočnosť, že bolo nariadené aj znalecké dokazovanie, ohliadka na mieste samom, výsluch svedka.

(...) Prekážky postupu súdu podľa §-u 107 a násl. O. s. p. vidím v tom, že konanie vedené pred inými súdmi priamo súvisiace s konaním 8 C 717/99 neboli dosiaľ ukončené, sú rozhodujúce pre vedené konanie a sú prekážkou postupu – svedčia o tom viaceré procesné úkony spočívajúce v zapožičaní súvisiacich spisov – dlhú dobu bezúspešne. (...)“

Vo vyjadrení k prijatej sťažnosti z 8. novembra 2005 predsedníčka okresného súdu uviedla prehľad procesných úkonov od 11. októbra 2004 a oznámila: *„Doposiaľ právna vec právoplatne nie je ukončená.“*

Doplnením vyjadrenia zo 7. decembra 2005 predsedníčka okresného súdu oznámila: „*Súhlasím, aby ústavný súd (...) upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.*“

2. 2. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom liste z 28. februára 2006 nevyužil možnosť podať stanovisko k vyjadreniam predsedníčky okresného súdu a ústavnému súdu oznámil, že „*nežiadame, aby Ústavný súd SR vec prejednal na ústnom pojednávaní*“.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 717/99:

- 25. máj 1994 – sťažovateľ podal na Okresnom súde Považská Bystrica žalobu o ochranu vlastníctva a náhradu škody proti odporcom;
- 1. júl 1994 – Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 10 Nc 479/94 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Považská Bystrica sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci a vec prikázal na prejednanie a rozhodovanie Okresnému súdu Žilina (vec vedená pod sp. zn. 8 C 556/94);

- 19. marec 1999 – krajský súd uznesením sp. zn. 6 Nc 82/99 rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Žilina z prejednávania a rozhodovania vecí a túto prikázal na prejednanie a rozhodnutie okresnému súdu;
- 13. máj 1999 – spis bol doručený okresnému súdu;
- 25. máj 1999 – odporca v 1. rade predložil okresnému súdu žiadosť o predelegovanie všetkých majetkovoprávných vecí odporkyne v 2. rade Okresnému súdu Trenčín a napádal postup orgánov, ktoré konali vo veci určenia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam;
- 3. jún 1999 – okresný súd vyžiadal od Okresného súdu Považská Bystrica spisy sp. zn. 8 C 1048/90, 5 C 335/91 a 8 C 564/91;
- 11. jún 1999 – Okresný súd Považská Bystrica oznámil, že požadované spisy sa nachádzajú na Okresnom súde Žilina;
- 15. júl 1999 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 13. september 1999;
- 16. júl 1999 – odporca v 1. rade požiadal okresný súd o predelegovanie všetkých majetkovoprávných vecí odporkyne v 2. rade;
- 27. júl 1999 – odporca v 1. rade oznámil okresnému súdu, že vlastníkom sporných nehnuteľností je odporkyňa v 2. rade, preto nevidí dôvod, aby sa dostavila na okresný súd;
- 6. august 1999 – okresnému súdu bola doručená časť podania odporcu v 1. rade podaného Krajskej prokuratúre v T.;
- 23. august 1999 – okresnému súdu bola doručená žiadosť odporcu v 1. rade o vrátenie všetkých písomností, ktoré súdom poskytol, a o predelegovanie vecí Okresnému súdu Trenčín;
- 6. september 1999 – právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní okresného súdu nariadenom na 13. september 1999, požiadal však o pojednávanie bez jeho prítomnosti, okresnému súdu oznámil, že trvajú na návrhu podľa posledných úprav, a požiadal o zaslanie odpisu zápisnice z pojednávania;
- 7. september 1999 – odporca v 1. rade požiadal okresný súd o oznámenie, aké ním predložené dôkazy sa na okresnom súde nachádzajú, a žiadal oznámiť, či 13. septembra 1999 bude prejednávaný návrh sťažovateľa;
- 13. september 1999 – pojednávanie bolo po vypočutí sťažovateľa pre neprítomnosť odporcov odročené na neurčito;

- 17. september 1999 – odporca v 1. rade požiadal okresný súd o predelegovanie veci Okresnému súdu Trenčín;
- 8. október 1999 – okresný súd na Obecnom úrade v D. zisťoval novú adresu odporcu v 3. rade;
- 11. október 1999 – odporca v 1. rade požiadal okresný súd o písomnú informáciu o priebehu pojednávania konaného 19. septembra 1999, požiadal o vrátenie písomností, ktoré súdom poskytol, a žiadal veci prejednávane na okresnom súde predelegovať na Okresný súd Trenčín;
- 15. október 1999 – odporca v 2. rade žiadal okresný súd o predelegovanie veci vedenej pod sp. zn. 8 C 717/99 Okresnému súdu Trenčín;
- 20. október 1999 – Obecny úrad D. oznámil okresnému súdu novú adresu odporcu v 3. rade;
- 20. október 1999 – Okresný súd Liptovský Mikuláš oznámil okresnému súdu, že na oddelení PaNc je vedený návrh na ochranu osobnosti, kde navrhovateľkou je odporkyňa v 2. rade proti sťažovateľovi (sp. zn. 13 Nc 955/99);
- 4. november 1999 – odporkyňa v 2. rade požiadala okresný súd o písomné oznámenie, či predeleguje vec sp. zn. 8 C 717/99 Okresnému súdu Trenčín;
- 5. november 1999 – okresný súd vyzval odporcu v 1. rade na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na prikázanie veci inému súdu;
- 3. december 1999 – okresnému súdu bolo doručené oznámenie odporcu v 1. rade, že súdny poplatok nezaplatí;
- 3. február 2000 – okresný súd predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) spis na rozhodnutie podľa § 12 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) o prikázaní veci Okresnému súdu Trenčín;
- 17. február 2000 – okresnému súdu bol spis vrátený najvyšším súdom bez rozhodnutia z dôvodu jeho predčasného predloženia (nebolo zrejmé, z akého dôvodu odporca v 1. rade žiada predelegovať vec inému súdu);
- 20. marec 2000 – okresný súd vyzval odporcu v 1. rade na odstránenie nejasností, pre ktoré nemohol najvyšší súd o delegácii veci rozhodovať;
- 3. apríl 2000 – odporca v 1. rade okresnému súdu predložil odpoveď, okresným súdom požadované nedostatky však neodstránil;

- 15. máj 2000 – okresný súd opätovne vyzval odporcu v 1. rade a odporkyňu v 2. rade na odstránenie nedostatkov návrhu na predelegovanie veci inému súdu s upozornením, že ak výzve nevyhovejú, bude v konaní ďalej pokračovať okresný súd;
- 23. máj 2000 – okresnému súdu bolo doručené oznámenie odporcu v 1. rade, pričom opäť sa k nedostatkom nevyjadril – neodstránil ich;
- 27. jún 2000 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 12. júl 2000;
- 12. júl 2000 – bol vyhotovený úradný záznam zákonného sudcu: *„kancelária vyhotovila predvolanie na T 12/7. 00 o 13.00 na adresu D., do Českej republiky, zásielky neboli odoslané a boli založené do spisu, bez predloženia pojednávajúcej sudkyňi. Spis bol predložený až pred pojednávaním 12. 7. 00 ráno“*;
- 19. júl 2000 – okresný súd urgoval odporcu v 1. rade, aby zaplatil súdny poplatok;
- 21. júl 2000 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 4. september 2000;
- 27. júl 2000 – okresnému súdu došlo podanie odporcu v 1. rade, v ktorom uviedol, že on nie je vlastníkom sporných nehnuteľností, ale jeho manželka, ktorú zastupuje na základe udelenej plnej moci, teda on nie je osobou, ktorá by mala platiť súdny poplatok, a jeho manželka – odporkyňa v 2. rade – je od platenia súdnych poplatkov oslobodená;
- 4. september 2000 – na pojednávaní bol vypočutý odporca v 1. rade, ktorý navrhol prikázať vec Okresnému súdu Trenčín z dôvodu úmyselných prierahov v konaní a šikanovania, odmietol platiť poplatky, popieral postavenie odporcu a namietal zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu;
- 12. september 2000 – zákonná sudkyňa sa vyjadrila, že sa necíti byť zaujatou a nie sú jej známe okolnosti, pre ktoré by mala byť vylúčená z pojednávania a rozhodovania vo veci;
- 13. september 2000 – okresný súd opätovne urgoval odporcu v 1. rade a odporkyňu v 2. rade ohľadne zaplatenia súdneho poplatku;
- 26. september 2000 – krajskému súdu bol doručený spis na rozhodnutie o vylúčení sudcov okresného súdu na základe námietky odporcu v 1. rade;
- 9. október 2000 – krajský súd uznesením sp. zn. 8 Nc 292/00 rozhodol, že sudcovia okresného súdu nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci;
- 16. november 2000 – spis bol vrátený okresnému súdu;
- 26. január 2001 – okresný súd opätovne urgoval odporcu v 1. rade a odporkyňu v 2. rade ohľadne zaplatenia súdneho poplatku;

- 26. marec 2001 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 2. máj 2001;
- 30. apríl 2001 – okresnému súdu bolo doručené písomné ospravedlnenie neúčasti právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý požiadal o vykonanie pojednávania aj v jeho neprítomnosti;
- 2. máj 2001 – pojednávania sa nezúčastnili odporca v 1. rade a odporkyňa v 2. rade, ktorí si zásielku s predvolaním nevyzdvihli na pošte, a nezúčastnil sa ho ani odporca v 3. rade napriek tomu, že doručenie predvolania u neho bolo vykázané. Sťažovateľ požiadal okresný súd o prikázanie veci Okresnému súdu Trenčín z dôvodu vhodnosti (kratšia vzdialenosť) a zároveň uhradil súdny poplatok. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že spis bude predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o prikázaní veci Okresnému súdu Trenčín;
- 7. jún 2001 – najvyššiemu súdu bol doručený spis na rozhodnutie podľa § 12 ods. 3 OSP o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Trenčín;
- 13. jún 2001 – najvyšší súd uznesením rozhodol tak, že nevyhovel návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Trenčín (uznesenie doručené okresnému súdu 9. júla 2001);
- 8. október 2001 – okresný súd vyžiadal od Okresného súdu Trenčín návrh vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 1032/00;
- 29. október 2001 – okresnému súdu bol doručený spis Okresného súdu Trenčín sp. zn. 9 C 1032/00;
- 19. november 2001 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 16. január 2002;
- 26. november 2001 – okresnému súdu bolo doručené podanie odporcu v 1. rade, v ktorom namietal, že okresný súd je nepríslušný v tejto veci konať;
- 31. december 2001 – okresnému súdu bolo predložené ďalšie podanie odporcu v 1. rade, v ktorom opätovne namietal nepríslušnosť okresného súdu;
- 9. január 2002 – okresnému súdu bola doručená žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa o zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 16. január 2002 z dôvodu kolízie právneho zastúpenia na iných súdoch; na základe toho bol termín pojednávania zrušený;
- 15. január 2002 – odporca v 1. rade predložil okresnému súdu podanie, v ktorom znova zdôvodňoval neopodstatnenosť súdneho konania a opätovne namietal, že okresný súd nie je príslušný vo veci konať;
- 30. január 2002 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 27. február 2002;

- 18. február 2002 – Krajská prokuratúra v B. doručila okresnému súdu podanie odporcu v 1. rade, v ktorom žiadal o trestné stíhanie právneho zástupcu sťažovateľa a zákonnej sudkyne;
- 27. február 2002 – pojednávanie bolo pre neprítomnosť účastníkov konania (sťažovateľ a jeho právny zástupca neúčast' písomne ospravedlnili, odporcovia si zásielky v odbernej lehote na pošte nevyzdvihli) odročené na 20. marec 2002;
- 15. marca 2002 – okresný súd požiadal Okresné oddelenie Policajného zboru v I. (ďalej len „okresné oddelenie“) o doručenie predvolania na pojednávanie odporcom;
- 20. marec 2002 – pojednávanie bolo pre neprítomnosť účastníkov konania odročené na neurčito (sťažovateľ a jeho právny zástupca svoju neúčast' telefonicky ospravedlnili, u odporcov nebolo vykázané doručenie predvolania, okresné oddelenie neoznámilo okresnému súdu, či predvolanie odporcom bolo doručené);
- 28. marec 2002 – okresnému súdu bolo doručené oznámenie okresného oddelenia, že odporca v 1. rade a odporkyňa v 2. rade odmietli prevziať predvolania na hlavné pojednávanie a odporca v 3. rade bol podľa tvrdenia odporkyne v 2. rade pracovne mimo územia Slovenskej republiky;
- 2. máj 2002 – zákonná sudkyňa predložila spis predsedníčke okresného súdu v zmysle § 15 ods. 1 OSP so súhlasom na pridelenie veci inému sudcovi a poukazom na to, že vo veci sa cíti byť zaujatá z dôvodu, že odporca v 1. rade podal na ňu podnet na trestné stíhanie;
- 2. máj 2002 – predsedníčka okresného súdu pridelila vec sudkyňi Mgr. O. K.;
- 8. júl 2002 – sudkyňa Mgr. O. K. predložila spis predsedníčke okresného súdu na rozhodnutie o jej zaujatosti, pretože sa vo veci cíti byť zaujatá z dôvodu hrubého a urážlivého vyjadrovania sa odporcu v 1. rade o sudcoch okresného súdu, v dôsledku čoho nie je schopná vo veci objektívne konať;
- 12. júl 2002 – predsedníčka okresného súdu požiadala o vyjadrenie všetkých sudcov okresného súdu k ich zaujatosti v tejto veci; všetci sudcovia vyslovili svoju zaujatosť;
- 2. október 2002 – spis okresného súdu bol predložený krajskému súdu za účelom rozhodnutia o vylúčení sudcov okresného súdu z pojednávania a rozhodovania veci;
- 15. október 2002 – krajský súd uznesením sp. zn. 8 Nc 221/02 rozhodol, že nie všetci sudcovia okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci (uznesenie bolo okresnému súdu doručené 29. októbra 2002);

- 13. február 2003 – 16. apríl 2003 – zákonná sudkyňa bola práceneschopná;
- 2. máj 2003 – krajskému súdu bol predložený spis spolu s opravným prostriedkom – odvolaním proti zneseniu Okresného súdu Žilina o uložení poriadkovej pokuty z 30. júna 1998 podaným odporkyňou v 2. rade, o ktorom nebolo dosiaľ rozhodnuté (uznesenie bolo odporkyňi v 2. rade doručené 9. júla 1998, odvolanie odporcu v 1. rade bolo doručené Okresnému súdu Žilina 17. júla 1998);
- 30. máj 2003 – krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 162/03 potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina o uložení poriadkovej pokuty;
- 30. júl 2003 – spis s uznesením bol vrátený okresnému súdu;
- 3. október 2003 – okresný súd požiadal Okresný súd Považská Bystrica o zapožičanie spisov sp. zn. 8 C 1048/90, sp. zn. 5 C 335/91 a sp. zn. D 171/8 a Okresný súd Trenčín o zapožičanie spisu sp. zn. 9 C 1032/00;
- 31. október 2003 – okresnému súdu bola doručená žiadosť odporcu v 1. rade o zaslanie kópie zápisnice z pojednávania, na ktorom bola vypočutá ako svedkyňa A. K. (sp. zn. 8 C 556/94);
- 3. november 2003 – okresný súd odpovedal na žiadosť odporcu v 1. rade, že zápisnicu o výsluchu svedkyne A. K. zaslať nemôže, pretože takáto svedkyňa vypočutá nebola;
- 15. december 2003 – okresnému súdu bola doručená odpoveď Okresného súdu Považská Bystrica, že požadované spisy nie je možné zapožičať z dôvodu ich zapožičania iným orgánom;
- 29. január 2004 – zákonná sudkyňa predložila spis predsedníčke okresného súdu za účelom pridelenia veci inému sudcovi v dôsledku odchodu na starobný dôchodok;
- 24. február 2004 – predsedníčka okresného súdu pridělila vec sudcovi Mgr. Š.;
- 11. august 2004 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby v lehote 15 dní oznámil, či medzi účastníkmi konania nedošlo k mimosúdnejmu riešeniu sporu, a ak nie, aby oznámil, či trvá na podanom návrhu a aký výrok žiada vyhlásiť, a aby navrhol dôkazy, ktoré žiada vykonať;
- 11. august 2004 – okresný súd požiadal Katastrálny úrad v P. o zaslanie listov vlastníctva č. 230 a č. 246;
- 11. august 2004 – okresný súd požiadal Okresný súd Považská Bystrica o zapožičanie spisov sp. zn. 8 C 1048/90, sp. zn. 5C 335/91 a sp. zn. D 171/88;

- 11. august 2004 – okresný súd žiadal z Registra obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“) informácie o trvalom a prechodnom pobyte odporcov a sťažovateľa;
- 13. september 2004 – právny zástupca sťažovateľa oznámil okresnému súdu, že k mimosúdnej dohode nedošlo a na podanom návrhu sťažovateľ naďalej trvá;
- 14. september 2004 – okresnému súdu došla odpoveď Katastrálneho úradu P., ktorý požiadal okresný súd, aby uviedol listy vlastníctva ktorého katastrálneho územia žiada predložiť;
- 17. september 2004 – okresnému súdu došla odpoveď Okresného súdu Považská Bystrica, že požadované spisy sa nachádzajú na Okresnom súde Liptovský Mikuláš a spis sp. zn. D 171/88 sa nachádza na okresnom súde;
- 17. september 2004 – okresnému súdu bola doručená odpoveď registra obyvateľov o trvalom a prechodnom pobyte sťažovateľa a odporcov;
- 3. november 2004 – okresný súd požiadal Katastrálny úrad P. o zaslanie listov vlastníctva č. 230 a 246 katastrálneho územia D. (11. novembra 2004 bola táto žiadosť doručená miestne príslušnému Katastrálnemu úradu v I.);
- 15. novembra 2004 – Katastrálny úrad v I. predložil okresnému súdu ním požadované listy vlastníctva,
- 4. marec 2005 – okresný súd požiadal právneho zástupcu sťažovateľa o oznámenie, aký výrok žiada vyhlásiť, aké dôkazy žiada vykonať a či nedošlo k zmene bydliska – pobytu účastníkov konania;
- 18. marec 2005 – právny zástupca sťažovateľa oznámil okresnému súdu, že žiada vyhlásiť výrok uvedený a upravený v predošlých návrhoch, že nežiada vykonať žiadne dôkazy a že k zmene pobytu účastníkov konania nedošlo;
- 4. júl 2005 – okresný súd ustanovil súdneho znalca Ing. A. B. z odboru geodézie a kartografie;
- 16. august 2005 – okresný súd vykonal ohliadku na mieste samom;
- 18. august 2005 – okresnému súdu bolo predložené podanie odporcu v 1. rade, v ktorom obvinil osoby zúčastnené na ohliadke na mieste samom zo spáchania trestného činu porušovania domovej slobody;

- 2. september 2005 – zákonný sudca Mgr. M. Š. predložil spis predsedníčke okresného súdu s tým, že sa vo veci cíti predpojatý vzhľadom na to, že odporca v 1. rade ho obviňuje zo zakrývania trestnej činnosti a z porušovania domovej slobody;
- 12. september 2005 – predsedníčka okresného súdu nevyhlásila sudcu Mgr. M. Š. z konania a rozhodovania v tejto veci;
- 5. október 2005 – zákonným sudcom okresného súdu bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o predpojatosti;
- 13. október 2005 – krajský súd uznesením sp. zn. 23 NcC 51/2005 rozhodol, že sudca Mgr. M. Š. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo veci (uznesenie bolo okresnému súdu doručené 31. októbra 2005),

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty spravidla dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (napr. I. ÚS 41/02).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 717/99 o žalobe s'ťažovateľa o ochranu vlastníctva a o náhradu škody došlo k porušeniu označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Ústavný súd zo skutočností uvádzaných s'ťažovateľom a okresným súdom nezistil takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej zložitosti posudzovanej veci, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť doterajší priebeh konania. Faktická zložitosť veci však vyplývala z predmetu sporu, vzhľadom na čo bolo potrebné nariadiť aj znalecké dokazovanie, ohliadky na mieste samom, ale i zo správania odporcov, ktorí uplatnili v konaní viacero aj neodôvodnených procesných podaní, a návrhov na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadne závažné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sťažovateľ prispel k doterajšej dĺžke konania pred okresným súdom a ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci.

Vychádzajúc zo skutočností uvádzaných v sťažnosti, jej príloh a z vyjadrení účastníkov konania ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v preskúmvanej veci opakovane nečinný, resp. jeho úkony neboli vždy efektívne:

- od 13. septembra 1999 (pojednávanie na okresnom súde) do 21. júla 2000 (okresný súd nariadil pojednávanie na 4. september 2000), t. j. viac ako 9 mesiacov, počas ktorých okresný súd síce konal (napr. 8. októbra zisťoval novú adresu odporcu v 3. rade, 5. novembra 1999 vyzval odporcu v 1. rade na zaplateniu súdneho poplatku za návrh na prikázanie veci inému súdu, vyzýval odporcu v 1. rade a odporkyňu v 2. rade na odstránenie väd návrhu na prikázanie veci inému súdu), jeho úkony však boli neefektívne a neúčinné a nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa;
- od 9. júla 2001 (spis vrátený okresnému súdu z najvyššieho súdu) do 19. novembra 2001 (okresný súd nariadil pojednávanie na 18. január 2002), t. j. viac ako 4 mesiace;
- od 29. októbra 2002 (spis vrátený okresnému súdu z krajského súdu) do 2. mája 2003 (spis predložený krajskému súdu), t. j. viac ako 6 mesiacov;
- od 30. júla 2003 (spis vrátený okresnému súdu z krajského súdu) do 24. februára 2004 (pridelenie spisu inému zákonnému sudcovi), t. j. viac ako 6 mesiacov;
- od 11. augusta 2004 (výzva právnenmu zástupcovi sťažovateľa) do 4. júla 2005 (ustanovenie znalca), t. j. viac ako 10 mesiacov.

Celková doba zbytočných priet'ahov okresného súdu ustálená ústavným súdom je viac ako 35 mesiacov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 50 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia.

Právny zástupca sťažovateľa si uplatnil a vyúčtoval trovy za právne zastúpenie vo výške 9 340 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovení z § 1 ods. 3, § 13 ods. 8 prvej vety, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a z ustanovení § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2004 je 4 534 Sk a hodnota režijného paušálu je 136 Sk a základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2005 je 2 501 Sk a hodnota režijného paušálu je 150 Sk.

Sťažovateľovi patrí náhrada trov za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2004 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnému súdu) vo výške 9 070 Sk a dvojnásobok režijného paušálu vo výške 272 Sk a náhrada za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2005 (vyjadrenie z 3. októbra 2005) vo výške 2 501 Sk a režijný paušál vo výške 150 Sk. Sťažovateľovi tak vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 11 993 Sk.

Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľa si uplatnil náhradu trov len vo výške 9 340 Sk, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov tak, ako to je uvedené pod bodom 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2006

